Zinda bod jakumi maj — rûzi aznazarguzaroniji bojevoji quvathoji inqilobiji proletariati bajnulxalqi!

Proletarhoji tamomi dunjo, jak şavetoni

BAJROQI MIHNAT

Organi SK partijaji komunistiji (b) Uz.

Орган ЦК КП(б) Уз

Ba zaboni jahudihoji mahali (buxori)

На мест.(бух). еврейском языке.

1935

1

MAJ

№ 78 (1331)

Dar tahti bajroqi partijaji bolşeviki va TsK-ji leniniji on saroji zalarhoji nav qadam ba peş! Zinda bod bajroqi şikastnaxûrandaji MARKS—ENGELS—LENIN!

Dar mamlakathoji kapital va diktaturaji faşisti, million-million rasociho va dehqonho ba guşnagi, gadoji va xonasalot şudan giriftor şudagi hastand.

Dar SSSR digar nekori nest, gadoşaviji qişloq nest karda şudagi hast, daraçaji materiali va madaniji mihnatkaşho naland şuda istodast. Proletarho va dehqonhoji mihnatkaşi tamomi dunjo! Bo rahi rasochoji SSSR raftagi raveton! Zinda bod Sovetho!

Dar rûzi Jakumi Maj Internatsionali komunisti şumohoro ba muqoaili huçumi kapital, ba muqoaili faşizm va xatari çangi imperialisti ba gûşin çeq mezanad.

Azonu kulfathoji sinfi rasocij va namaji mihnatkashoji mamlakathoji kapitalisti, kolonijagi va mutea rûz to rûz zijod şuda istodast. Qisman zijod şudani produksijaji sanoati faqat ba nafaj jak nûlak magnathoji xelo kaloni kapital raftagi hast. Pojtahoji onho zijod şuda rafta istodast, amo oamaji vaseai xalqi mihnatkaş to rafta coqurtar ba gadoji qûtuda istodast. Corasimhoji nurauazija saroji krizisi sistemahoji kapitalistiro aartaral kardan guzaronda istodageş az mihnatkashoro ba taji sori navi vazaini eksploatatsijaji to rafta zûr şuda istodagi mondan alaorat meoşad.

Million—million nekorho az dar zamoni kapitalizm az sari nav kor joltan har ci xel umedaşonro kanda istodin. Butun—butun doroji çuvonho—pisaru duxtarhoji mihnatkaşho az har ci xel memkinijati kvalifikatsija giriftan va kor joltan mahrum hastand. Rasocizan saroji mihnati vazninaş muzdi mihnati gadojona megirad va to rafta zijodtar on sehuqûq şuda istodast. Qimati mihnatkaşzanhoro ba ahvoli noumedi qattonda istodast. Nalogcinho, fojdaxûrho parchoji oxirini zaminro az dasti dehqoni mihnatkaş kaşida giritta istodin. Hunarmandho, kosiho va majda dûkondorhoji çamaijati kapitalisti ham jagon perespektivi ojanda nadorand: xonasalot şudan va az guşnagi murdan aoa dar zamoni kapitalizm hamin xel taqdir ba onho muntazir hast.

Burauazija hukumati terroristiji faşisti barpo karda, saroji ba hisobi mihnatkaşho az krizis auromadan devonavar harakat karda istodast. Dar mamlakathoji diktaturaji faşisti, şajkahoji faşistho acq monodahoji oxirini ozodiro az mihnatkaşho kanda girifta, profsojuzhoro peş karda, kooperativhoji rasochoro zeri dast va tala karda istodin, matauaoti rûjrostiji rasochoro nest karda istodin, taşkilothoji tarafjaji aadaniji rasochoro militaristi karda istodin, nekorho va çuvonhoro asadi maktabro tamom kardanaşon ba lagerhoji mihnati maçburî firistonda istodin, dahho hazor proletarhoji gûştunaarro xoh dar partija şoşand, xoh ne, ba kontslagerho xononda istodin.

Dar mamlakathoji demokratijaji burauazi hem, ki sotsial—demokratija az xususi navoistiji on mihnatkaşhoro ba sotsializm aurdan vaada medod, xavotiji ba hamin xel ahvol giriftor şudani mihnatkaşhoro dida meşavad. Dar in xel mamlakatho huquqhoji demokratiji mihnatkaşhoro hozir to rafta zijodtar aurida istodin, ba oamaji vaseai zulmkunî to rafta zijod şuda va hamin qati rahro ba faşizm toza karda şuda istodast.

Dunjo ba çangi navi imperialistiji çihonî nutun nazdik şudagi hast. Saxtû muşkiliji aaloqahoji najnaixalqi ba hamuo hade ki az onço dar soli 1914 çangi çihonî sar şuda aud, nazdik şuda istodast. Xarçothoji ba kuşişxonaji navi çihonî fajori didanro berahmona az mihnatkaşhoji az hama peş dar in çang qurbon meşudagi giritta şuda istodast.

Germanijaji faşisti,ki dargironandaji asosiji olovi çangi imperialisti hast, cunin armijaje taşkil kardagi hast, ki on hozir armijaji kûhnaji Kajzerro ba ooqinaş mondagi hast. Çori karda şudani xizmati maçsuriji haraf, namojon va noz insuna zijod şudani jaroqtajorkuniji to hole rusti guzaronda şudani Germanija haminro nişon medihad, ki faşizmi Germanija tajorigarihoji oxirini ba çang medageşro sarosemagi qati tamom karda istodast. Dar najni Germanijaji faşisti, Japonijaji çangaraji faşisti va Polşaji faşisti itifoqi harai mavçud şudanaş fakt şuda istodast. Teqi in itifoqi harai ba muqoaili mamlakati sotsializm, ba muqoaili SSSR ûr karda şudagi hast.

Baroaari ba muqoaili SSSR huçumi aksulinqilobai tajor kardan, dar najni mamlakathoji çudogona holekaj çangi imperialisti rafta istodast. Çangi mamlakatgiriji imperializmi Japonija dar Xitoj cand sol noz davom karda ba tamomi Xitoj xatar rasonda istodast. Dar Amerikajt Çanuni, imperialisthoji Anglija va Amerika aaholisti farmonnardoraşon dar najni Paraqvaj va Bolivija çang aurda istodin. Imperializmi Italija puşt ba puşt askariqiri calon karda, ba Aisinija qûşun firistonda, saroji xalqi Aisinijaro qorat va zulmi kolonijagi kardan ta jori dida istodast. Holekaj hozir faşizmi Germanija muşti çangini xudro ba Avstrija, Litva va Danzig daro karda, saroji planhoji kolonijakuniji qoratgaronaji xudro ba aamal surovardan tajori dida istodast.

Faqat aavositaji oamaji vaseai sinfi rasocij ba fronti jagonaji gûştin zicu pajvand şudanaşon ba mihnatkaşhoro qorat kardani kapital, ba insuna rahi hukumroniji xunrezonaji faşisti qati rattani qismathoji xelo reaksionîji burauazija, na devonavor jaroq tajor kardani şajkahoji imperialistiji tajnaji çang sudagi qaranjan oxir mondan mumkinast.

Jakçoja şuda harakat kardani proletariat mumkinijat medihad, ki hamaji mihnatkaşhoji şahr va qişloq dar tahti rahnaiji sinfi rasocij ba muqoaili zulmu qoratkuniji kapitalisti, ba muqoaili faşizmi xunxûr va ba muqoaili çangboji qoratgaronaji imperialisti ba gûştin çala karda şavand.

Rasociho, rasocizanho!

Dar har kûçoje ki rasochoji komunist, sotsial-demokratho, clenhoji profsojuzhoji inqilobî va reformisti va az puşti onho oamaji taşkil şuda nasudagi ba quvathoçonro zicu pajvand kardan daromada sudand, dar onço fronti jagona natiçahoji avalini naqz dodagi hast.

Rasochoji Frantsija ba rahi frontî jagona daromada, ba huçumhoji avalini faşizm şikast dodand.

Fronti jagonaji sinfi rasocij Avstrija ba faşistho rah nadod, ki safhoji proletariati Avstrijaro vajron kunand. Proletariati Avstrija saroji diktaturaji faşistiro sarnagun kardan qahramonona gûştin aurda istodast.

Rasochoji hamaji majlu ravishoji Ispanija dar zaltu zanamhoji jaroqnok dar jak sal istodand. Onho dar in zaltu zanam zafar najofta boşand ham, amo ba mustahkam şudani diktaturaji faşisti lad dodand. Onho ba safhoji zic ba muqoaili faşizm gûştiro davom doda istodin.

Dar Italija rasochoji komunist va sotsialistho jakçoja ba muqoaili çangi qoratgaronaji kolonijagji Aisinija xesta istodin.

Dar zeri zulmi rezimi çalodonaji Gitler, aa qinihoji az in peş şuida nasudagi nigoh nakarda, dar Isarikaho va zavodhoji Germanija holekaj quvathoji proletari saroji ba muqoaili terori faşizm, ba muqoaili kinaji şovinisti, ba muqoaili avantjurahoji çangi gûştin aurdan jakçoja şuda istodin.

Dar Auglija ba muqoaili şajkahoji faşistiji Mosli, ba muqoaili nez insuna aad şudani ahvoli nekorho harakathoji jakçojagiji sinfi rasocij zijod şuda istodast.

Dar Polşa dar korpartovihoji oamaviji ba muqoaili kam karda şudani muzdi mihnat, ba muqoaili planhoji aaksulinqilobiji muqoaili sovetîji pilsudskichoji faşist calon karda şudagi fronti jagonaji rasochoji komunist va sotsialistho mustahkamu vaseô şuda istodast.

Agar xohişi jagonaji oamaji rasocho silosati jaktao şuda kor karda ni sinthoro ki, az tarafi sotsial-demokratiji najnaixalqi guzaronda şuda istodast, aarham zanaa, ungoh in muvafaqijathoji avalini frontî jagona bor calcda aarham zijod meşavand.

Ba fronti çihonîji gûştini muqoaili imperializm to rafta zijodtar xalqhoji mazlumi mamlakathoji kolonijagi, nimkolonijagi va mutea sudagi hamroh şuda istodin. Armijaji surxi Xitoji soveti na muqoaili gomindani xijonaigar va çalodi xalqi Xitoj sudagi gûştin aurda, saroji na muqoaili imperializmi Japonija, na muqoaili imperialisti taqsimkuni gûştini ozodkohoji mili aurdan markazi quvat çama mekardagi şuda istodast.

Rasochoji komunist, sotsial-demokrat va aespartijnho Clenhoji profsojuzhoji reformisti, inqilobî anarxo-sindikali va xristiani, clenhoji kooperativho jakçojagihoji tarjaji sudani, clenhoji taşkilothoji madanî va hamaji taşkilothoji digari rasocigi

Dar gûştini jakçojagi frontî jagonaji hamaji proletarhoro aunjod kuneton! Ba muqoaili deşmani sinfi frontî jagonaji gûştin taşkli kardan in aa nest karda şudani huquqi mihnatkaşho manaijat rasonda, faşizmro aartaral karda, saroji diktaturaji proletariat—saroji hukumati haqiqiji xalqi, saroji demokratijaji proletari, saroji hukumati sovetho gûştiaro zûr karda metavonad, ki hukumati sovetho zulmu eksploatatsijaji kapitalistiro jabaumra nest mekunad.

Proletarho, mihnatkaşho

Nigohtaoro ba Itifoqi Soveti gardoneton, ki on rahi az zeri dasti kapitalistho ba ozodi auromada, ba sotsialism rasidanro nişon medihad. Xalqhoji Itifoqi Soveti xafarona sotsialism soxta istodin. Dar cunin momente ki dar mamlakathoji kapitalisti sinthoji hukmron tamomi huquqhoro az oamaji xalq zada girifta istodin, SSSR demokratijaro vaseô kunonda ba sardoriji gosudarstvo oamaji xalqro to rafta vaseotar çala karda istodast.

Mûrdoriji sotsialisti va hukumati mihnatkaşho, ki az Soveho ataorat hast, asosi tamomi ziodegoni şudahast, asosi tamomi ziodegoni şudahast, asosi tamomi ziodegoni şudahast. Dar tahti rahnaiji partiji komunisti rasocho va kolxozchoji progremaji inqilobî aurergi proletario içro karda istodin. Rasocho va dehqonhoji SSSR, ki onho dar qişlaki rûji zamin xêçajini taqdiri xud, gûşnegiri amoniju oromi, muhofizati va gûştingiri meşqadami inqilobai proletariji aajnaixalqi hastand, daraçaji ziodagoni va madanijati xudro to rafta aaiandtar aardoşa, az noloji rahi xud aoqimondahoji oxirini ka-

pitalizmro rûfta partofta, az najni tamomi peştrabgirîho dilparona ba peş ba çamaijati aeaiol qadam monda rafta istodin.

Da dunjo hast—dunjoji sotsializm va dunjoji kapitalizm. Du rah hast—rahi gûştini aiali va rahi jakçojakoriji sinfi. Rahi Partijaji hama itifoqîji komunisti, rahi Komintern dar SSSR nekorho autunan aarham zanonda, ba zindagoniji tiqimdori, ba ozodi, ba sotsializm rasond. Rahi sotsial—demokratijaji aajnaixalqi, rahi ao aursaazija jakçoja kor kardan ba guşnagi, ba muhtoçi, ba toruputi faşisti aurda rasond va ba çangi imperialisti aurda istodast.

Rasociho va rasocizanho! sotsial-demokratho, anarxo-sindikalistho, aespartijnho!

Ispolkomi Internatsionali Komunisti, az nomi partijaji çihonîji proletariati inqilobî, ba Ispolkomi Internatsionali Sotsialistiji rasocigi ba cunin taklife murociaat mekunad, ki dar tamomi mamlakathoji kapitalisti Jakumi Maj ba muqoaili huçumi kapital, ba muqoaili faşizm, saroji amonîro nigoh doştan, ba muqoaili çangi imperialisti, saroji SSSR-ro muhofizat namudan jakçoja şuda namojiş karda auromadanro taşkil doda şavad. Internatsionali Surxi profsojuzho dar xususi namojishoji 1-uni Majro jakçoja şuda taşkil dodan ba Onjedinenîji karda auromadani rasochoji komunistiju sotsial-demokrati va clenhoji profsojuzhoji reformistiju inqilobî az aoqiat xud tacunin rasochoji taşkli naşudagi va clenhoji profsojuzhoji anarxo sindikalistiju xristaniro ba peş medarorad. Jakçoja şuda namojiş karda auromadan aoqati vaseai hamaz az gûştini sinfi dur istodagi va sajdu naxçini demagogîjaji faşisti şuda metavonistagiro ba peş medarorad va nic sal mesandonad.

Dar tahti bajroqi partijaji bolşeviki va TsK-ji leniniji on saroji zalarhoji nav qadam ba peş! Zinda bod bajroqi şikastnaxûrandaji MARKS—ENGELS—LENIN!

Dar mamlakathoji kapital va diktaturaji faşisti, million-million rasociho va dehqonho ba guşnagi, gadoji va xonasalot şudan giriftor şudagi hastand.

Dar SSSR digar nekori nest, gadoşaviji qişloq nest karda şudagi hast, daraçaji materiali va madaniji mihnatkaşho naland şuda istodast. Proletarho va dehqonhoji mihnatkaşi tamomi dunjo! Bo rahi rasochoji SSSR raftagi raveton! Zinda bod Sovetho!

Rasociho va rasocizanho!

Dar maçlishoji umumi, namojişho va korpartovihoji Jakumi Maj nişon diheton, ki şumoho saroji dar tahti bajroqi internatsionalizmi proletari jakçoja şuda gûştin giriftan ixtijoru kâşiş doreton.

[illegible] va ba muqoaili huçumi kapital, saroji haqi korro zijod kunondan, saroji az nekori straxovka kardan, ba muqoaili qorat karda şudani dehqonhoji mihnatkaş gûştin sareton!

Ba muqoaili faşizm, saroji huquqhoji demokratiji mihnatkaşhoro muhofizat kardani Baroji Ernst Telman, Matias Rakoşi va tamomi gûştingirhoji inqilobîro ozod kunondani Baroji Largo Kosaljero va tamomi antifaşistho ozod kunondani Ba muqoaili terori xunino ki dar Xitoj, Japonija, Reminja, Jugoslavija, Polşa, Finljandija, Vengrija va digar mamlakathoji kapital hukmron hast! Ba muqoaili hukmi kuşe ki dar Ispanija, Germanija va Bolgarija hukmron hast!

Ba muqoaili jaroq zijod kardani imperialisti, ba muqoaili sarpokunandaji asosiji çang—faşizmi Germanija va şeriki oa—Italiji Polşa, ba muqoaili Japonijaje ki Xitojro qorat karda, ba SSSR huçum namudanro tajor karda istodast, ba muqoaili imperializmi Anglijaje ki çangi tidi-sovetro ba harakat darovarda istodast, ba muqoaili aâqmişkunandaji Avisinija—Itiljiji faşist—gûştin sareton!

Ba gûştine ki Itifoqi Soveti saroji amoni aurda istodast, Izaolona jormandi rasonetoni

Baroji vatani mihnatkaşhoji mamlakatho—SSSRro muhofizat namudan gûştin sareton! Xitoji Sovetro nigahoni kunetan!

Baroji frontî jakçojgiji tamomi proletarhoji gûştin girifta istodagi gûştin sareton!

Baroji Jagonagiji hizbati profsojuzji tamomi dunjo gûştin sareton!

Peş darojeton, ba muqoaili faşizm ba muqoaili kapitalizm, saroji diktaturaji proletariat, saroji hukumati sovet, saroji sotsializm gûştini gurzular sareton!

Zinda bod 1-uni Maj, ki on rûzi quvathoji inqilobiji proletariati aajnaixalqio az nazar gazaronda hast!

Proletarhoji tamomi mamlakatho, jak şavetoni

Ispolkomi Internatsionali Komunisti.

Ba vositaji kori namunagiju udarniki hosiloti rafti rasidagi balandro ва dast medarorem!

JAKUMI MAJ

Jakumi Maj—ühti qavvahoji inqilobi proletariati namakxoqiro az tamom qolxonohon hast, ki ono Komintar gulxonohon hast, ki ono Komintar gulxonohon hast, ki ono Komintar gul

Таврik ва korkunhoji sanaatu adaвijot, ki quvati madaniji vatani moro mustahkam karda istodin!

M. GORKIJ.

Jakumi maj peş az inqilob

Bajroqi surx dar havo mavç mezad

(JAK PARÇA AZ POVESTI MAKSIM GORKIJ „MODAR")

... Dar surcaki köca, dar tangköca mardum sad nalar çama şuda sudand va az durunі ovho avoz mesuromad.

— Xuni moro şirajі angur sorin maçaŋ karda istodin – guftagi gaphojі düqi na soloji sari odamho pahm meşudand.

... — Raliqho, meşöjand, ki dar röji zamin har xel xalqho zindagoni mekunand: jahudiho, nemetho, angliho, canho, totorho. Amo man inro sover namekunam. Faqat du xalq, du nasli na jakdigar zid sudagi hastand – inho sojho va kamsaqalho meşand. Lisoshoji in odamho digar-digar hast, rasonşon digar-digar hast, vaqte nigoh kuneton, ki sojhoji fransuz, nemets, angliçan sa xalqi rasociji xel muşomila mekunand, unvaqt meaineton ki bamaji inho şärapuşand, he ustaqon dar guliboşon monand!

Az najni mardum kim-ki xanda kard.

— Amo az digar pahlo nigoh kunem, meainem, ki ham rasociji fransuz, ham totor, ham turk moho xalqi rasociji sorin zindagoneşon misli s g hast.

Andrej avozaşro nalandlar karda guft:

— Rasocihoji xoŋça holekaj in haqiqati aodiro fahmidagi hasland va imröz dar rözi ravşani Jakumi Maj...

— Palitsijaj gutta kim-ki dod guft.

* * *

Modar medid, ki dar oxiri köca jak çavqijat odamhoji rangorangi ne surov raht az majdon suromadanro nand karda, rost istodin. Dar soloji kilti har kadomi inho raxhoji tezi najzaho xunukomez va maini metoftand. Az in çavqijati favora mononadi xomüş va heç arço nameçom sidagi na röji raşocho sodi xunuk mezad. Pisari ö na sinaji modar caspida, na maqzi dili ö medaromad.

.. Raliqho—megult Pavel,—tamomi zindagori na peş hasil Mo digar rahe nadoredm.

Xomüşi, hamə güş na avoz şudand. Bajroq naland şuda, xamu rost şuda, so fikri cuqure na soloji sori odamho mevç zada, hamvor sa taraf ta oraji xokistarrangi soldatho raft.

... Amo dar havo avozi sarçnokі çoja Mazin ohista melarzid.

— Cu mo qurşon şudet—gutta xond ö—

— Dar güştini s a x t.—Avozi qaspi past şudaji ö so do ohkaşji saxt sado dod. Odamho po na zamin zada, na peş qadam mondand. Ojazai qatai va qajuro a ç ra zada raft.

... Dilu çomo sarçji zalq dodet..—

avozi Fedja ravşan larzon şuda pecid,

...Barçji kori oredi...—gutta baronar raliqho xondand.

...Sarnagun meşavad zulm...—

Ojazai dar dahoni Fedja peşgöji kard.

Va göriş mekunad xalq.—

—Gutta avozhoji zöri xalq so novari va hajeatnok na gapi ö quvat dodand.

Amo az maqzi safi sonitom cunin suxani ohistaji modar guzaşta raft:

— Komanda coda istodest...

— Ba dast gired!—gutta avozi te zu tun! az peş suromad.

Dar havo najzaho pecon xamu rost şuda na tarafi şajroqho daroz şuda, makorona tasasum karda, altodand.

— Ma—arşi

... Mavçi xokistarrangi soldatho çavlon raft, on sa tamomi sari köca pahm şuda, dandonhoji nuqratosi pälotro peş andoxta, xunuk rah raft.

—Tit saved—gutta alitserca, şoli safedro çumsonda çumsonda so avozi majin dod guft.

— Durtar raveton, çöraho...

— Viasöv, gurez!

— Ölaçe gard Pavluxa!

— Partov! şajroqro Pavel — guft Vesovşcikov qavçqoşro altonda—Dehfosun, man, rust kunam.

U cüsi şajroqro dastaş qati doşt, şajroq na naqlo xam şud.

— Mo! —gutta Pavel dod guft.

Nikolaj dastaşro xudi na jagon çö rasida sixtagi sorin az cüsi şajroq kaşid. Ojazai xomüş şud. Odamho zic girdi Paveiro girifta istodand, amo ö na peş zada raft. Banogoh xomüşi noaajon az soto furomada, odamhoro asri sof sorin sa sari xud girift.

Dar lahti şajroq aist odam istoda sudand va na zijod. Amo onho mahkam istoda sudand.

— Olitserca, vajro az dasti ö girred—gutta avozi müşafedi qomatasland suromad.

Dastaşro daroz kerda, ö şajroqro nişon dod.

Alitserca toxta na peşi Pavel raft va cüsi naj oqro dastaş qati doşta:

— Partov!—guft.

— Dastatro gir—guft Pavel so avozi naland.

Bajroq dar havo mavçi surx zada, na rost va cap xam şuda, soz tik istod.

Olitserca aoqia qelida, sa zamin şişta mond.

— Gired inhoro—gutta müşafed zaminro so pojaş laqad zada kaşid.

Jak cand soldatho na peş toxta raftand. Jakі inho kuni militiq qati zad,—najroq larzida, xam şuda dar durunі çavqijati xokistarrangi soldatho qojlo şud.

— Exl—gutta kim-ki so dili purqam dod guft.

Modar so sadoji hajaatnok ciras kaşid. Amo na çuvosi ö az durunі çavqijati soldatho cunin avozi ravşani Pavel suromad:

— Xajr, modari Xajr, modari zojida...

— Xajr, raliqho gutta az durunі mardum avozho suromadand.

Ej didaji sinanda, qolil manigar inço,
Aşk ast dar in poja, xun ast dar in pojon.

Dandonaji har surçe—çaşmest, ki megirjad,
Bar motami muzduron, sar zilati dehqonon.

To manzari in dargoh düxöhi şahon gardad,
Candin tani mazlumon gardida daroo seçon.

Bisjor sitamkoron az rançasron kuştand,
To on ki darin ajvon rohat sikunad sulton.

Vonon ki na xuni dil in kox na po kardand,
Jak oa nanüşidand so rohati çon dar on.

Dar naqsaji in xona margi fugaro şud tarh,
Meamori sitam cun rext şoludaji in sunjon.

Bar davraji in gunsad muruqon zi ci meçardand?
Jaane ki zin gunsad aolam şuda sargardon!

Zin çost ki muçro nud hukmi hama zolimho,
Zin çost ki çori nud, xuni hama mazlumon.

Ovora azon zoreə, secora azon muzdur,
Sargaşta az on Turon, vajrona az on Eron.

To sohati in ajvon xoli zi alam monad,
Pur aud sa har şahre az rançasron ziodon!

Har lahza sa jod orad az pajkari masluae
Gardida ar overe az saqli vaj ovezon.

Doni ki sa muzduron in qasr ci megöjad?
Güjad cu xaridasti, maliküş maro arzon!

LOHUTI

KREML

(Jak parça az poema)

Ej korgar, az inço cun meguzari sipnev,
In nola zi har xişte, in nukta zi har erkon.

Güjad, ki tu az moji mo niz cu tu sudem,
Mo xok şudem in dar in foteki in mojdon!

Zinhor pas az in lath, qaflat manamo zinhor
To sar sari mo zin pas dupman nazanad çavlon.

Tu po na sari mo neh, mo nang az in mon nest,
Cun mo cu tu muzdurem, tu niz cu mo dehqoni

Mo ham, cu tu cande peş, az korgaron sudem,
Moro titam inço kard so xoki zamin jakson.

Gäji ki ci şud on çön von pajkari on röz?
— Az zulm sipud saracd, dar xişt sipud pinhon!

Bar kuştaji mo dizxim sad nissati sad medod,
Tu zinda şunidasti sar murda zanad sähton?

Az hoşili rançi mo dah surdiju jak dodt,
Nähi dong sitam mekard-mustasmiri seviçdon!

Mo dod hamekardem kin muzd masovi nest,
Bo hosili rançi mo, ej xoçaji olijon!

Amo ci asar mekard, in nola vo ohi mo,
Bar qalei natar az xang, andar dili cun sindon.

Mo dastahi audem vonon hama sarvaldor,
Ostho hama soqudrat, mo jaksara nesomon.

Farmonsaraşon doniş, xidmatgaraşon sanaat
Din olati onon sud, şah dastxuri eşon.

J. S. Əoqilův

JAKUMI MAJ

Jak dil şodam, jak mahrun. [1])
Jak insunu jak unsun.
Inço şodam, ki huram.
Qame doram zi on sun.

Ba inço ajnos doram.
Xonaju palos doram,
Gegemonam, diktatur,
Man sülqaju dos doram.

Man kasi zinda doram,
Man jori cinda doram,
Sinlam hokim sa xokam.
Sad—sad sozanda [2]) doram,

Ba xoki map aidi Maj,
Hamcun sa xoki har aoj,
Lek aidi man sa şodi,
Aidi joram [3]) sa sad voj.

Man seru pur, xursandam,
Lanşrinu kom qandam,
Afsüz, ki jor sa unsun,
U guşna hast, ö sand ham.

Man dar içroji pilon,
Man suvori narilion,
Fikram har rüz sari tust,
To kaj aoşi tu nolon?

Man sohisi zaminam,
Man az hir cir taainam,
Vale tu guşnaju xor
Azin man dilhazinam [4]).

Man dar kori sanoaat
Qadam doram, saəodat, [5])
Vale tu, jori hamxun,
Bekorju aeloqat.

Man küşk soxtam va sorgoh,
Xonaju soqi dasko.

Lekin tu se makoni,
Be aoşijon va şajdo.

Imröz manro muikam şod,
Ba har çö karnaj qod—qod,
Çuvos xuşvaqt, zanon hur—
Ottos sa röjam ner dod,

Tu, jor, qusa maxür, qam.
Masoş xomüş, maşin dam.
Ölam [6]) sardoru şod şav,
Bar zalarai man şodam.

Cu man, Mojat Moj şavad.
Pojmöli tu soj şavad.
Cu man ham, tu laqat zan,
Ki soj zerat ioj şavad!

1) Mahrum—xalı.
2) Sozanda—sinaçor.
3) Jaane ojdi rasociji xorçe.
4) Dilhazin—dilxola.
5) Saəodat—pegavi.
6) Ölam—aşjoq.

Çuvonhoji mo dar safi Armijaji Surx

Raliq Manaşe Əalojəv—farzandi kolxozchi kolxozi romi Zelenskij meşoşad. Xudi Ə lojəv to mohi ijuni soli 1935-um dar maktashoji mijona xonda istoda, nazd az on dar kolxozi mazkur omada sud.

Dar kolxozi nomi Zelenskij raliq Əalojəv jak cand korhoji namunavire n i ş o n dodagi hast. Ba korhoji selsovet ham ö xelo naqz qism giriftagi hast. Dar oxir Əal-jəvro dar onço nojisi rajisi selsoveti Leninosod sajlov karda sudand.

Hamin xel raliq Əalojəv dar kolxoz faaolona va udarnikona kor karda omada, dar mahi oktjasri soli 1934-um sa safi Armijaji Surxi raso-

cija dehqon girifta şudagi meaoşad.

Dar onço Əalojəv hamcunin udarniko peşqadami taəlimoti sijosiju sojevoji şuda istodast. Hama vaqt suporişhoji megriftages va imtihonhojəşro sa sarvaqtaş va so sifati naqz içro karda istodast. To alhol az tarafi rahsarhojaş jagon sor ham taəkidnoma nagriftast.

Dar safi Laşkari Surxi mo raliq Əalojəv hamcunin namunavi hast. U sa qatori kolxozchoji kolxozaş aaloqaji naqz d o r a d. Dar onço ö gazetaji devoriji „Ilicovka" aurovarda, oaro soz aaroji aaloqaro mustahkam kardan sa qismati xud ovardagi hast.

Raliq Əalojəv cunin korro sa rah mondagi hast, ki rahsarhoji kolxoz va kolxozcho sa gazetaji devoriji qismathoji haraiji onho az ahvolaşon va az kori kolxozaşon xasaru maqolaho menavisand.

Farzandi kolxozci—raliq Manaşe Əalojəv ana hamin xel kor karda omada istodast. Digar çuvonhoji rasociju kolxozciji mamlakati mo ham hamin xel monandi Əalojəv saroji sanjodijati sotsialirm va saroji mamlakati sovetboro muhofizat kardan faaolona kor karda istodin.

Raliq Malkiel Sulajmonəv ham jake az komsomolhoji faaoli kordon hast. U dar soli 1929 um improsi jahudigiro tamom kardagi hast.

Dar soli 30-um raliq Sulajmonəv dar instituti avtodorozai darcmada, dar onço to soli 1934-um xondagi hast. U korhoji komsomoli, sojuzi, çamaljatiro xelo dust medorad. Kori

kiuai jahudihoji rajoni Stalini Terkandro Sulajmonəv sa rah mondagi hast. To vaqti sa xizmati harai rahsaş raliq Sulajmonəv vazifaji rajisi rajacjozi muəorifparvarhoji rajoni Stalin va instruktori TaK sojetro içro karda omadagi hast.

Hozir raliq Sulajmonəv dar sohboji Laşkari Surxi rasociju dehqoni mo hamcunin udarnik hast. Suporişhoji rahsarhojaşro mudomai vaqt udarnikona içro mekunad.

Əalojəv va Sulajmonəv sorta komsomolhoji udarnik sad-sad, hazor-hazor hastand. Imröz—dar rözi eidi najnoi xalqiji rasociho onho tajor sudani xudro sa nazdi sinfi rasociji soz jakxori digar nişon medihand.

M.

G. V. Çärqeojəv

Jûsef pisari Borux

(Jak nand az hikoja)

G. V. Çärqeojəv.

Jûsef, militiqro az dastaş namonda suxanaşro cunin sar mekard:

— Dar vaqti amir jahudiji nuxori monandi kucuki ne tasma sud. Kase ki mexost, ûro laqat mezad.

Moho huquq nadoştem, ki na soli aasp savor şuda gardem. Ba mijona mo kanaa nasta megaşjem, na nisonije one ki jahudiho faqat dar panoji hazrati çanoni soli zinda hastand.

Amir incunin dar xususi duxtarhoji jahudi huquqi şasi aval doşt. Bisoji man ham na in taqdirf şarmandagi girifter şuda sud, cunki avlodi kamsaqali mo aaroji ûro az in kasolat xalos kardan qudrat nadoşt.

Faqat dar vaqti oxir amir in vahşigariro monea kard. Lekin sori gul andozno mohoro soz zijodar paxş kard.

Padari man rangrezi sareşm sud. In hunari avlodi mo hast. Dasthoji moho dojimo pangoli dev sorin sa sijoh sudand—Hamin gutta, Jûsef xanda mekard va dasthoji az rangi nil sta sijoh şuda monaagero nişon medod. — Besa-an neat, ki moho, rangrezhoro dastsijoh gutta nom mesar ad. Moho sareşmro rang karda na savdogarho medodem. Darozaoti rangrezho çudo ham kam sud, cunki aaroji jak qadoq sarçumro rang karda dodanaşon na onho hamegi du tanga medodandu xalos. Padar-m na jak aazos puli nonu mahiro meloti, va on mahiro modaram na şani şasol puxta tajor mekard.

Zindagonji jahudiji nuxoriji kosta monandi rözi oonmi dar zindon xoa raftagi sijoh va purmaşaqat hast.

Mohoro amir ter mekard, savdogarho va sudxörhoji xudamo tang mekardand, ravinho, tüqriqi dar nazdiki xarpo şudani podşonali ahudigi va omadani Moşijati taraçdi-arda, har xel qiaho soita, mohoro lice mekardand va odamhoji sa gapi on-ho namedaromadagiro so aazoahoji gehinom metarsondand.

Vaqte ki jahudi sa köca rah megaşt, kartaroş az dari dükonaş sa soloji ö oai cirkini sosunro merext, va vaqte ki amir az taxteş capa karda şud, sa soloji kari mo oltoai pumuri zindagonji navtülüş zada suromad.

Amir dar vaqti gurextanaş az Bojson guzaşta raft.

Şodiju xursandiji jahudiho ûro sa qarsa ovard.

— Hamin çu vutho,qusuri xorho! dar Buxoro kaşidageonro megirem gutta, xaşni soiye vikboro sa man rö kardagi hastand. Ba in man oajador nestam-ku, xalqi jahudiro xudi xudo nahiro kardagi hast-da.

Va amir iqorat dod, ki jahudihoro pogrom kunand.

Un kore ki nükarhoji amir dar aojilahoji aopuşiu panohi jahudiho kardand, onro caçaq kardan xelo muşkilast.

Tamomi ajnosu palosi kamsaqaliji moro tala kardand, halo namalho, kürpaju, sistarho va degu taaajhoro girifta aurdand. Bojho va aamaidorho aojand, daru tarezahoji xonaju hayliboro şikasta girifta sa qiçloqhoji xud kaşondand.

Aojilaji moro ci kor kardand, meaoneton? — dod guft Jûsef. — Inro guftagim — Hukumati soveti hast. Az oaşşakiji guzaşta istodagi sa soloji aaşşaqiji guzaşta istodagi sa soloji aaşşaqiji guzaşta istodagi sa soloji aaşşaq

Rəsociho, kolxozciho, muəalimhoju komsomolho! Ba darvi partijaji Lenin-Stalin zictar saf meвandem!

Jûsefi podmaster

Qanəxləşə ki partijaji komunisti va komsomoli sovetiji mo dar sonati sacahəli sergərdələri (vosəxozəro tanıla) doda va az onho kəlləhə—sərhəngləri, cihoti çanəlləji sonati sovetləri: iz jor karlan karda istodə rəvşəi nəzəri moşət hastand. Dar kalam fəərikaja zavod, kolxozo sovetə, kiləroho nə zavod, dar onço sərpərəstəxtoji sovəxəz kəj hoon ə mərtəəji kalon rəsida, sohət sohət texnika şəla sərojə sucəjdoji sotsialisti gûştin surda istodagino meəlum.

Baroji misol mo sərpərəstiji sovəxəz—Jûsef Avezôv nişon doda meəşq—Jûsef Avezôv nişon doda meəşq—Jûsef dar şəhri Marqelon gəstərən, Jûsef dar şəhri Marqelon dar soli 1909-um tavəlud şudagi hast. Padari ə hama vəqt kosib (əlçoqci) şud va dar soli 1922-um vəfot jəftagi hast. Jûsef az qədri 13 solagi az pədar əmola sərpərəstəni şud. Agar cande saali vəlor jəftani pədəraş xərəcləri kalənəş (Solîm) ûro nə tə-ki nəzərə xud gûrfta sosəd ham, sovçədi on ə Jûsefro nəqz tərəfə doda nəmelavonist. Bəəze joru rəliçkə—komsomolho Jûsefro təşviqəi karda, nə holati təşkiloti komsomoli ûro nə dəttomi şəhri Qəsənd rolı kardand. Jûsef az soli 1926-um tə xəzəxtri soli 1928-um dar dettəm tərəf girift. Az sənaəi hujoru nə qəjə-rəl sudan dettəm ûro nə har xəl korhoji çamaəjati tojda mənard. Ba rəsari nə darəno nəqz kəşi karda, nə dar mərterkohoji dəzəndagi, dərəstgəri, mərzəzət, əktadi dettəm mu-rəstgəri, mərzəzət, əktadi dettəm mu-dir şuda kor mekard va korro nəqz şohda məsumənd. Rəbərəhoji dettəm az korhoji ə xələ xursand meşudand.

Bə mudati du soli dar dettəm tar-əlşə giriftanəş, ə ham sohət əlim va ham sohət nə xəl hunar: mərzəzət, cəkəzri va dəmərgəri şud.

Jûsef dar sonati nə dettəm dəro-məda tərəfşə giriftagino cunin meğ-jad:

—Man peş az nə dettəm dəro-madanam az jagon əlimu hunar xəsər nəəoştam. Agər təşkiloti kom-somoli manro nə dettəm rohi nə-mekard man hozir nə mərtəəji horirəngim nəmerəsidəm. Man xu-dəmro nəkləsəl hisəb mekunam, ki dar dettəm dəromada az soli çəvəl sonai sə xəl hunar şudə va mihnətəhudəsro (ədam.

Bəəzi az dettəm suromədan Jûsef dar şəhri Marqelon omədə, nə erte-nəşcotovodiro ham nə dast dərərəd. Baroji nə ə dar Samərqənd rafta kur-si ə mahəji kurkunhoji scotovodi ta-şi ə mahəji kurkunhoji scotovodi to-jor mekardagiro gurəşta va dar soli 1932-um dar fəərikaji nomi İkromov (sonəş „Herut") nə vəzifəji uceniki scotovod nə kor dərərəd.

Jak cand mah kor karda şud, ki ûro xəncəəl nə qəjdəş mekəşidagi şud. U nə sxəti məşina, texnikaji oş-kori on xelo interes mekard, ə cunə-şmede doşt, ki kori masterl jo pod-masterro nə dast dərərəda, nə ma-sterro nə dast dərərəda, nə dar-koxona şinəho rahəari karda va dar koxona şinəho rahəari karda va dar koxona şinəho hamrohi rəsociho jəlçə kor ku-nəd.

Az əvəl dar rəjprəməşojur nə kori instruktori dərərəd. Dar koxonəho rəfta, kori məşinəju rəsociho didən rəfta, kori məşinəju rəsociho didən şudagi ûro xor hən nə koxonəji so-tsialisti zûr kard. Dar hamin vəqt (soli 1932-um) ə zan girift.

Jûsef nə zənəş məşqədə nə koxo-na əşşəş zûr şudənəşro çəq-çəq kard. U cunin xohişəşro gəft, ki „in ho-narhoji doştəşim manro qəvət karda-da nəmelavonand. Ci xəle kə nəşə-şəd xojəd kori masteri jo podmas-terro nə dast dərərem".

Gəşhoji Jûsef nə zənəş (Uqul) taə-zir kardand. Əlçqi Uqul ham nə kor-xona zûr şud va onho şəhd kardand, ki dar Maskov rəfta in hunərro ki dar Maskov rəfta in hunərro nə dast mədərərand. Va dar xu-di hamin soi har duji onho nə ho-lati təşkiloti komsomoli nə Maskov rəfta dar kursi podmasteri dəromə-dand. Onho tamom karda, dar soli 1931-um dar Texstilkomənatı Tos-kənd nə kor dərərəmdand. Hozir Jû-sef nə vəzifəji podmasteri kor karda-şə nə 16 stanəkho rahəari karda istodə-dəst, əmo zənəş dar texxi moisoli nə vəzifəji sulandegi kor karda istodəst.

Hardujəşon dar korxona udəriko-na kor karda istodin. Jûsel qəjr az vəzifahoji asosəş əoz nəgruzkəji kom-somoli dorəd.

Jûsel cunin meğğjəd:

—Manro təşkiloti komsomoli fəə-nəjə doda va doda istodəst. Kadəm tələnə, ki man kardəm, təşkiloti kom-somoli nə man harçonləşə jordam rə-sond. Bə jordəmu rahəariji partijə va hukumati sovetî man ə nə əsprizərni-gi nə mərtəəji podmasteri rəsidəm. Agər cande hozir man nə 16 stanəkho rahəari karda istodə va koramro şu-nəho rahəari karda va dar koxona şinəho rahəari karda va dar koxona şinəho hamrohi rəsociho jəlçə kor ku-nəd.

Az əvəl dar rəjprəməşojur nə kori instruktori dərərəd. Dar koxonəho rəfta, kori məşinəju rəsociho didən rəfta, kori məşinəju rəsociho dəşudagi ûro xor hən nə koxonəji so-tsialisti zûr kard. Dar hamin vəqt (soli 1932-um) ə zan girift.

Jûsel nə zənəş məqsədə nə koxo-na əşşəş zûr şudənəşro çəq-çəq kard. U cunin xohişəşro gəft, ki „in ho-narhoji doştəşim manro qəvət karda-da nəmelavonand. Ci xəle kə nəşə-şəd xojəd kori masteri jo podmas-terro nə dast dərərem".

Gəşhoji Jûsel nə zənəş (Uqul) taə-zir kardand. Əlçqi Uqul ham nə kor-xona zûr şud va onho şəhd kardand, ki dar Maskov rəfta in hunərro ki dar Maskov rəfta in hunərro nə dast mədərərand. Va dar xu-di hamin soi har duji onho nə ho-lati təşkiloti komsomoli nə Maskov

UdarnitsaTomorûva

SAMARQAND. (Az muxbiri max-susi mo). Partkonferentsijaji 17-umi partija (soli 1929) nə initsiativaji vozdi mihnətkəşhoji tamomi dunjo—ra-fiq STALIN *dar mamlakati soveti revoç dodani usuluhoji mihnati sotsialisti — corəkəgiri va udarnikiro* zarur donista va dar in novat muroçiəstnoma nurovardagi hast. Rəsocio-ho kolxozciho va mihnətkəşhoji mam-lakati soveti muroçiəstnomaro cun jaroqi gûştin nərojî hosiluurorîji mih-nətro nəland karda va sitatro əehtar kardan nə xud qəsul kardagi menoşand.

Bə mudati 6 soli revoç joitani cor-jəkgirîji sotsialisti va udarniki mam-lakati mo dar haməji frontî sunjodi-jəti sotsialisti zəfərhoji dida nəşudə-giro sohia şudagi hast. Barəsari ha-min vəsə revoç dodə şudani usul-hoji mihnati sotsialisti nə nəland şu-dani kvalitikatsijaji rəsociho, nəland şudani fahmu donişi koriji onho roli xelo kalonro nozi kardagi hast. İnro hazor hazor rəsociho udəriki nə-roji sunjodijəti sotsialisti gûştin surda istodagi isnot mekunand.

Baroji misol, mo rəsocizan—*Soro Tomorûvə* nişon doda meguzarem.

Tomorûva az soli 1928 um dar fəərikaji nərəşumnurorîji „Huçum" dar texxi matəlini na vəzifəji zəpar-çiki kor mekunəd. Dar vəqti dar fəərika dəromadanəş û nə əlim va na hunar doşt. Az məşina, kori on va texnikaji cn heç xəsərə nədoşt. Amo fəərika ûro hamlûr namondə, tərəfləji sotsialisti dod. Dar nəticəji nəjoi rəsociho usulhoji mihnati so-tsialisti va təəlimoli texnikagiro revoç doda va korhoji maənedodkunro nə-avç kardan, *Tomorûva* əhmijati cor-jəkgirîno nəqz fahmjda girift. Ba sal-u arniki dəromədə va nərojî prom-linplanəşro ham çihati miqdor va ham çihati sifət nərzijod içro kardan nə xud voçinəjat girift. Baroji kvəl-fikatsijaji xudro nəland kardan dar krozoki təəlimoli texnikagi davomat kard. Bə məşina muəəmilaji nəqz kard.

Dar nəticəji nə xud kor kardanəş *Tomorûva* hozir dar fəərika jəkə az udərnitsahoji əehtərin meəşəd. U prominplanəşro hama vəqt nərzijod va nə sifəti nəland içro karda istə-dəst. Mihnati sotsialisti ûro nə zin-dagoniji tiqimdorîju madəni arzoni kard. Hozir məhə 170—180 sûm ma-hona girifta, dar şəhrcəji sotsialistiji nəzdi fəərika, dar xonəhoji jəvropoji, rəvşən zindəgonî karda istodəst.

Tomorûva dar fəərika omədə sa-vodnok şud. Bə muqəsiti ərək gûş-tin surda, nə rəsociziho nə rəsoci-hoji kvəlifikatsijaji pəst doştagi jor-dam rəsonda istodəst. *Tomorûva* nəqrəkəji çəməəjati dorəd. (Ozet va MOPR). Dar fəərikaji „Huçum" in xel udərniku udərnitsaho nişjorand. Cunonci, *Aronəəjûv, Muloqandûv, Keirkova, Şimənûnəv, Xonimûva* va digərho. Hamaji onho nə tahti rəjroqi corjəkgirîji sotsialisti va udərniki nərojî-promlinplanî soli 1935 umro əo nişondihîhoji nəland içro kardan soljevikona gûştin surda istodin.

M. S.

Kolxozcihoji udarnikro mukofot kardan darkor hast

QARADARJO. (Az nərgədəji mo). Şumorişt udərnikho va udərnitsahoji daştəşti sotsialistiji mo rûz—nə rûz zijod şuda istodəst. Udərnikho dar vəqti kiştu kori nəhori nərojî hosilo-ti nələnəl paxta nəmurəhoji əehtəri-ni kori xudro nişon dodand.

İnro dar kolxozi „Mihnat" ham did-dan mumkin hest. Dar in kolxoz ham əəfi udərnikho rûz nə rûz zijod şuda istodəst. Udərnikho dar vəqti kiştu kori nəhori nərojî hosilo-ti nələnəl paxta nəmurəhoji əehtəri-ni kori xudro nişon dodand.

Amo prəvienji kolxozi məzkur nə in məsələ diqəti darkort nəmonda istodəst. Koru təçəhəji udərniki-horo dar in çə dəstəəi hamaji kolxozciho kardəgi nəstand, kəjhoji nə udərnikho mukofot dodan va nə-roji onho şərojəhoji nəqz məvçud kardan hamçunin nə rah monda nə-şudəst.

Kolxozi „Mihnat" nərojî mukofot-kuni 300 sûm pul dorəd, amo nərojî kolxozciho udərnikro mukofot kardan dar vəqti koremi nəhor əz in suma jək tin ham məənî nəkər-dəst.

Nə kî dar kolxozi „Mihnat" in əh-vəlro dar kolxozhoji nomi Marksra va „Bolşevik" didən mumkin hest. In jək kəmənuji kəlon hest. Udərniko əz kolxozciho udərnik nəşurdə-gi təfriqa kərdə mukofot kardan, onho-ro əoz həm rəhbərəkəliu interesnok kardan zərurəst.

Korhoji corjəkgirîji sotsialisti, udərni ki va nə udərnikho mukofot dodənro durustək nə rah monden zərur hest.

M. QOTONUV.

Bacahoji guşnaji rəsociho guşnamondaji Germanija

Gustav Klat gultagi rəsociji Berlin nə 8 nəca doşt. Muzol mihnəti gadojo-naji har haftagə dar rûzhoji əvəli halta xarç şuda meraft. Digar rûzho heç əvqote tajor karda nəmetavonist, tamomi xonavodeş nonî xuşku xoli mekardand. Ci xele ki inro gazetaji „Frankfurter İsejtung" məəlum mekun-nəd, əlşor vəqtho hamsojaho az haviji in rəsociji əvozi girjəjo dodî nəcahoro meşunidand. Bacahoro: „Ona, İşkəmamo guşna"—gultə girjə me-kardand.

Dar oxir, jək nəfari in nəcahoro az guşnəgiro murd. Vəqte ki politisija na haviji in rəsociji daromad, dar onço 4 nəfar nəcahoji xelo kojdəgilt to qədri 6 sola nudəgiro joft. Bacaho faqət nərosari nispî nəcaji tənsinat vəzm doştand. Sud pədəru modari nəcahoro cəndin sola nə turma hukm kard.

In dar vəqthoji oxirin hodisəji du-jumast, ki sudi Germanija pədəru modarhoro nərojî nəcahoşonro xürən-da nətavonistənəşon çəzo medihad. Banəzdikiho dar Berlin Juneman gul-tagi nəkorro nərojî in ki az sənaəi mekunəd".

Zûr şudani harakati komunisti dar mamlakat-hoji Amerikaji lotini

Donişmandi məşhuri Amerikaji lo-tini Kartlon Bils dar məqolaji nə zurnali amerikagiji „Kerrent istori" cop kardəgə əhvoli iqtisodi va si-josiji mamlakathoji Amerikaji lotinîro nəvisə, dar in mamlakatho zûr şudə raftani harakati komunistîro nişon medihad:

„Dar Kuba bəədi sərnagun şu-dani Məcadə,—məğğjəd Bils,—şu-morişt komunistho rûz to rûz zi-jod şudə istodəst. Təşkilothoji zûr-tarini profsojuzi dar tahti rahəariji onho meəoşand. Harakati komu-nisti dar Kosta-Rik təşkil gəştə is-todəst. Dar Kolumbija dar korəm-zorhoji xorîçho korpartəvihoji rə-nəociho xoçəgiji qisloq dar tahti rahəariji komunistho guzəştə istə-din. Dar Peru komunistho xususən dar tərəfi çənuni məmlakət pozi-tsijahojî zûr dorənd, onho nə kor-partəvîji nə nəzdikiho rəsociho-hoji rahi ohan kardəgəşon rahəari kar-dand.

Dar Cili həm harakati komunisti zûr hast. Dar Urugvəj va Brazilija jacejkahoji zəri komunisti mavçud hastand".

Bils nərosari in, lerori saxti dar Amerikaji lotini nə muqəəbili komu-nistho şudə istodəgino nişon medi-had.

Dar əlşortərini in məmlakatho kompartija rustî kor mekunəd. „Dar Meksika komunist sudan,—məğğjəd Bils,—in jəənə hama vəqt xətərî i sudu taliş nə katorgə nədərqə ş dəəro nə kala giriftan hast". Dar Si-vador hukumati Martines candin b zor inqilonchoro kuştəst.

Az rûji məəlumoti rəsmiji mləisi korhoji xorîçî Argentina, dar muda-s. 1933 dar Argentina 100 hazor ki munist axvoq kardə şudəgi hastand.

Dar Brazilija hozir qonuni „əex-tərîji milîro muhofizat kardan" parlament guzəştə istodəst, ki in qə-nun nərojî harakathoji inqilonî çəzo saxt dodənro peşnini kardəgi meə-şad.

Bə munəsibəti in projekti qonu-nə muromadanəş, məlumoti Brazilija rə şudə istodəni harakati inqilonîro n-son doda istodəst. Ministərstvoji hə-əiji Brazilija nənəz iki cunin xəənə-cop kardə məğğjəd, ki „dar nəticə-ə rafta zûr şudəni propagandaji kə-munisti axvoqi rəociho dərjoji vəj-ron şudə istodəst.

Bə nəzdiki dar haviji ministri da-joji Brazilija „zinda əod komunizm —gultagi lozunə əoromad. Palitsi-nərojî in kor 24 mətrosro avoq kə-Hamçunin rəociho dərjojîji hav-ministro qərovuli mekardagi pəto-nə əəmal nə pəjdo şudəni in lozun-manəjət nərəsondəgəşonro gulta-tavonistəgəşon əvoq karda şudənd.

(Informatsijaji məxsusi „Pravda").

Baroji govdor şudan jordam giriftand

QARADARJO. Baroji kolxozchoji udərnikro govdor kardən, pravienji kolxozi „Mihnat" hozir corəhoji dar-kort cida istodəst. Biroji in kor qa-rin 1000 sûm pul nərovərdə şudəgi hast, ki in pul nə kolxozchoji udər-nik nərojî govdor şudən nə tərîqi jordam doda meşəvad.

Qəjri in holekəj 5-6 nəfar kolxoz-ciho govdor karda şudəgi hastand. Pravienji kolxozi „Mihnat" va kol-xozchoji on hozir suporəshoji ostə-nəmunəviji ərləti xoçəgiji qələ-qə-nə əəmal nərovərdə istodin.

In corəsinîro əoz ham davom ə-dən darkor hast. Hamaji kolxozchi-əojəd govdor əoşənd.

M. Nijozôv.

Niholhoji paxta rûjiş karda istodin

QARADARJO. Kolxozi „Mih-nat" ki on kiştu kori nəhoriro 28-umi aprel nə 100 protsent ta-mom karda, 30 gektar paxta koridagi hast, niholhoji paxtaji on xelo nəqz rûjiş karda istodin. Sifati niholhoji rûjiş kar-dagi nəqz hast.

Xususən sifati niholhoji paxtaji zvenoji 1-umi kolxoz nəqz me-əoşəd. 7,5 gektar zəmini in zve-no az jək sar rûjiş kardagi me-əoşənd. In zveno va umuma kolxoz əz 1-umi Maj jəgonəki-niro sar kardand. Kolxozchi-no guzarondani copuqu ondih-hoji majdonhoji paxtakori tajori-da istodin.

M N.

Məəlumnoma

Bə munəsibəti rûzi mətəuəot—5-umi maj redəktsijaji gazetaji „Bəjroqi Mihnat" nə hamrohi redəktsijahoji gazetahoji rəjonîji „Ok-tjabr" va „Rohi Lenini" sijûti xonəndəhoji gazeta va muxbirhoro dar in məzmun şəhro meguzaronənd:

1. Baroji xonəndəho va muxbirhoji Toşkənd rûzi 5-umi maj, əosəti 7 nəmozdigar, dar əinoji klusi Uqci sijût çeq zəda meşəvad, dar onço rəliq A. Sijidov az əosəti korhoji gazeta va vəzifəhoji muxbirho dokləd mekunəd.

2. Borəji xonəndəho va muxbirhoji Samərqənd rûzi 6-umi maj, əosəti 7 nəmozdigar, dar əinoji klusi məhəəji „Şərq" sijət çeq zə-da muşəvad, dar onço rəliq M. Əminôv az əosəti korhoji gazeta va vəzifəhoji muxbirho dokləd mekunəd.

3. Borəji xonəndəho va muxbirhoji Marqelonu Fərqona rûzi 5-umi maj, əosəti 7 nəmozdigar, dar əinoji klusi jəhudiho sijûti əə-nirəjoni çeq zəda meşəvad, dar onço rəliq I. Ocidəjəv az əosəti korhoji gazeta va vəzifəhoji muxbirho dokləd mekunəd.

Az tərəfi redəktsijəho nə xonəndəhoji gazeta va nə muxbirho maxsus qoqəz fərəstondə meşəvad, ki onho əojəd dar vəqti va çə-hoji muqərər karda şudəgi dəvomat kunənd.

Qəjr az in bəədi sijût nərojî xonəndəhoju muxbirho kontsert va hər xel nəmojiş mondə meşəvad.

Əmədani hər jək mihnətkəşi gazetaxon va muxbirho zərurəst.

REDƏKTSIJA.

Doktor Muloqandûv

Dar soli 1925 muəəlimi çuvon B. Muloqandûv inqrosi jəhudigiro dar Toşkənd təəmom karda, nə məktəbi sovetîji məhəəji „Şərqi" Samərqənd kor mekunəd.

Dar in məktəb ə sinfi 3-umro jəd doda, əz əvəl şərojəto xususəjhoji kar jək təəəəro meəəşqəd va muvə-fiqi hamin nə hər jək təəəə fəfiqə-nək rəvş mekunəd. In usuli əehtə-rin nə kori muəəlimi xəvkor xelo madəd meəəsondəd, ə təçriəbəji nərə-zi muəəlimhoji kənəji məktəbi xudro hən nə kor mənərəd va xərək-ternok in hast, ki dar soli jəkumi kori muəəlimiji xud B. Muloqandûv dar oxiri soli təəlimi programəro məkəmal içro karda, qərə hamati təəəəəhoji sinfəş nə sinfi nəland me-gurvand.

Muloqandûv dar məktəb jəkə az muəəlimi pəşqədam va korkunî fə-soli çamaəjati hisəb meşəd. U dar hamaji zindəgiji məktəb qəm meg-rəd. Bəjni təəəəhoji krəəkhoji dra-matiki va kəfəsi təşkil dodə, nə onho xudəş rəhbəri mekərd. Təəəəhoji nə vəzifəji muəəlim Muloqandûv rəliqu dəşli xudro mediənd.

Nə təqət dar məktəb, əəlkə dar rəjəoni komomoli mənəəəji „Şərq" nəm, ki xəbəti on nə inprə rafta təəmom karda omədə şud. Muloqan-dûv qəjrəhoji təəçəjati xudro nəşor mekərd. U az soli 1925 va to 1928-um cləsi əjuroji rəjəom şəjlov şudə, nə vəzifəji Agitprop rəjəomi komo-şəl kor mekərd. Dar sonati az şəjlə komsomolho va umuma mihnətkəş-hoji mənəəji „Şərq" nəsəvodro sar-ham xudro ə əz jordəmu rəhəariji rəjəomi partija jək qətor mərkəzhoji hizəz təşkil dodə, nə muəəlimhoji in məktəbro xudəş rəhəariji metodi mekərd.

Solho gəzəşşəd. Dar in mudət dar mənəlkəti mo təqəəhoji xelo kalon nə vuçud omədənd. In təqə-ho Muloqandûvro ham nə peş dəro-vərdənd. U əəmi xudro dəvom do-da, doktor şudəgi meəəşqəd. Dar soli 1928-um Muloqandûv imtihəni doktor-iji Azijoji Mijonəro əo muvəfəqiji təəmom karda, doktori kəəəhoji əəcə şuda sərəmad. Dar dəvomi az inst-itut xondəəgi Muloqandûv təəlim gi-rifti xudro nə kori çəmaəjati ham-rəh mekərd. U də soi nə kori klə-qəm gəftə, əəəd mudət qəəəji mə-dənjati profəəjuroji institut şudə kor mekərd.

Bəədi institutro təəmom kardən Nərkomdrav Uzəəkiston Muloqan-dûvro dəəvət Jərqijət nə kor me-fəristonəd. U dar onço jək soi mu-diri əməəlatorîje şudə kor kardəgi hast. Qəjr az kori əəsəiji xud Mu-loqandûv dar jək qətor kolxozhoji rəjoni Jərqijət kori dərjəəhoji mu-təkkəm karda va dərjəəhoji nəv təşkil mekərd.

Qəjrəti əəlmi doktoriro əoz çuqur-tər jod giriftən nə xotirji Muloqan-dûv zûr hukm mərond. Bə ə, nə-əvvəliji Nərkomzdravi Uzəəkiston, nə klinikəji əəcəhoji instituti doktor-iji Azijoji Mijonə əspirənt şudə xonda va kor karda istodəst. Dar in çə ham ə jəkə az əspirənthoji peşqə-dəm meəəşqəd.

Dar mudəti kəliji doktor şudə kor karda omədəni xud, Muloqandûv nə xəzəi kar xel kəəəhə-çəta xilos meəərərəd, cənonci: „Mənəhat nə modərhə", „Sərxə va gəştin nə muqəəlli ən", „Brjəənəj tip çə-rənrəvə va rəət", „Yərəçə va gəştin nə muqəəlli ən". Bəəzəri in Muloqandûv nərojî əəmaji jəhudihojî mih-nətkəşro əz kar xel kəəəhə surhə-zər kardan dar əəresi „Hojəti Mih-nət" məqolahoji məəsədodkuni meəəvləd.

LO.

17 sol nə vazifaji muəəlimi

Muəəlimhoji sovetîji mo dar mu-dəti dəvomi hukumati sovetî təçriəə-ji kəlonro gəftə, məəlumi nə əicəhə-ci xel tərəfəji komunisti dodənro gurəşti nə kələ.

Jəkə az in muəəlimhoji peşqədəmi mo rəliq I. Qərəjijəv meəəşəd.

Solhoji əvəli inqilonî Oktjəər Qərəjijəvro əz mihnəti mirzəgiji dar peşi əojho mekərdəgəş ozod namudə, nə kursi muəəlim təjorkuni va nəəd nə vəzifəji muəəlimi mondənd. U in hunəri xudro to nə bole davom dodə, 17 soi əoz muəəlim hest va hozir dar məktəbi 26-umi məhəəji „Şərqi" Samərqənd kor karda istodəst.

Çihəti nəqzi rəliq Qərəjijəv in kori muəəlimiji xudro korhoji çəmaəjati qəti əəmrəli karda gurə-rondənəş meəəşəd, İnro əz soli 1927-um və to imrûz xəfəəq cləni gorsovet əəjlov şudə omədənəş əspot me-kunəd va dar əəli clənhoji gorsovet nomi əizəzigini xudro hamə vəqt nə daraçəji dərkort nəland meəərdərəd.

Xususən Qərəjijəv nə məəsələji nəjoi təəəəhoji mihnətkəşi invəlidi hər kəəegorija kor surdə, onhoro muvə-fiqi qonunhoji mo təəmin kardən xir-məti kəlon nişon dodəgi hast. Va hamə əuportəhoji gorsovet nəholati Qərəjijəv həmə vəqt nə sifət nəiçə-ro rəsondə meəəvənd.

Qəjr az in Qərəjijəv dar pedəəxni kunəi təəmə xondə istodəst va dar onço rəjəə protkom meəəşəd.

Hozir Qərəjijəv dar peşi xud cu-nin vəzifəjə mondəgi hast, ki dar oxiri əəli təəlimi az dərəhoji xud nə-hoji „əəqro" „cuco nəqz" giriftə va təəəəəhoji əəli xudro həm nə hamin sifət nə sinfi nəland meguzarorəd.M.

Udarnitsa Tomorûva

SAMARQAND. (Az muxbiri max-susi mo). Partkonferentsijaji 17-umi partija (soli 1929) nə initsiativaji vozdi mihnətkəşhoji tamomi dunjo—ra-fiq STALIN *dar mamlakati soveti revoç dodani usuluhoji mihnati so-tsialisti — corəkəgiri va udarnikiro* zarur donista va dar in novat muroçiəstnoma nurovardagi hast. Rəsocio-ho kolxozciho va mihnətkəşhoji mam-lakati soveti muroçiəstnomaro cun jaroqi gûştin nərojî hosiluurorîji mih-nətro nəland karda va sitatro əehtar kardan nə xud qəsul kardagi menoşand.

Bə mudəti 6 soli revoç joitani cor-jəkgirîji sotsialisti va udərniki mam-lakati mo dar haməji frontî sunjodi-jəti sotsialisti zəfərhoji dida nəşudə-giro sohia şudagi hast. Barəsari ha-min vəsə revoç dodə şudani usul-hoji mihnati sotsialisti nə nəland şu-dani kvalitikatsijaji rəociho, nəland şudani fahmu donişi koriji onho roli xelo kalonro nozi kardagi hast. İnro hazor hazor rəociho udəriki nə-roji sunjodijəti sotsialisti gûştin surda istodagi isnot mekunand.

Baroji misol, mo rəociziho—*Soro Tomorûvə* nişon doda meguzarem.

Tomorûva az soli 1928 um dar fəərikaji nərəşumnurorîji „Huçum" dar texxi matəlini na vəzifəji zəpar-çiki kor mekunəd. Dar vəqti dar fəərika dəromadanəş û nə əlim va na hunər doşt. Az məşina, kori on va texnikaji cn heç xəsərə nədoşt. Amo fəərika ûro hamlûr namondə, tərəfləji sotsialisti dod. Dar nəticəji nəjoi rəociho usulhoji mihnati so-tsialisti va təəlimoli texnikagiro revoç doda va korhoji maənedodkunro nə-avç kardan, *Tomorûva* əhmijati cor-jəkgirîno nəqz fahmjda girift. Ba sal-u arniki dəromədə va nərojî prom-linplanəşro ham çihati miqdor va ham çihati sifət nərzijod içro kardan nə xud voçinəjat girift. Baroji kvəl-fikatsijaji xudro nəland kardan dar krozoki təəlimoli texnikagi davomat kard. Bə məşina muəəmilaji nəqz kard.

Dar nəticəji nə xud kor kardanəş *Tomorûva* hozir dar fəərika jəkə az udərnitsahoji əehtərin meəəşəd. U prominplanəşro hama vəqt nərzijod va nə sifət nəland içro karda istodəst. Mihnati sotsialisti ûro nə zin-dagoniji tiqimdorîju madəni arzoni kard. Hozir məhə 170—180 sûm ma-hona girifta, dar şəhrcəji sotsialistiji nəzdi fəərika, dar xonəhoji jəvropoji, rəvşən zindəgonî karda istodəst.

Tomorûva dar fəərika omədə sa-vodnok şud. Bə muqəəlli ərək gûş-tin surda, nə rəociziho nə rəoci-hoji kvəlifikatsijaji pəst doştagi jor-dam rəsonda istodəst. *Tomorûva* nəqrəkəji çəməəjati dorəd. (Ozet va MOPR). Dar fəərikaji „Huçum" in xel udərniku udərnitsaho nişjorand. Cunonci, *Aronəəjûv, Muloqandûv, Keirkova, Şimənûnəv, Xonimûva* va digərho. Hamaji onho nə tahti rəjroqi corjəkgirîji sotsialisti va udərniki nərojî-promlinplanî soli 1935 umro əo nişondihîhoji nəland içro kardan soljevikona gûştin surda istodin.

M. S.

Kolxozcihoji udarnikro mukofot kardan darkor hast

QARADARJO. (Az nərgədəji mo). Şumorişt udərnikho va udərnitsahoji daştəşti sotsialistiji mo rûz—nə rûz zijod şuda istodəst. Udərnikho dar vəqti kiştu kori nəhori nərojî hosiluurorîji nələnəl paxta nəmurəhoji əehtəri-ni kori xudro nişon dodand.

İnro dar kolxozi „Mihnat" ham did-dan mumkin hest. Dar in kolxoz ham əəfi udərnikho rûz nə rûz zijod şuda istodəst. Udərnikho dar vəqti kiştu kori nəhori nərojî hosiluurorîji nələnəl paxta nəmurəhoji əehtəri-ni kori xudro nişon dodand.

Amo prəvienji kolxozi məzkur nə in məsələ diqəti darkort nəmonda istodəst. Koru təçəhəji udərniki-horo dar in çə dəstəəi hamaji kolxozciho kardəgi nəstand, kəjhoji nə udərnikho mukofot dodən va nə-roji onho şərojəhoji nəqz məvçud kardən hamçunin nə rah monda nə-şudəst.

Kolxozi „Mihnat" nərojî mukofot-kuni 300 sûm pul dorəd, amo nərojî kolxozchoji udərnikro mukofot kardən dar vəqti koremi nəhor əz in suma jək tin ham məənî nəkər-dəst.

Na kî dar kolxozi „Mihnat" in əh-vəlro dar kolxozhoji nomi Marksra va „Bolşevik" didən mumkin hest. In jək kəmənuji kəlon hest. Udərniko əz kolxozciho udərnik nəşurdə-gi təfriqa kərdə mukofot kardən, onho-ro əoz həm rəhbərəkəliu interesnok kardən zərurəst.

Korhoji corjəkgirîji sotsialisti, udərni ki va nə udərnikho mukofot dodənro durustək nə rah monden zərur hest.

M. QOTONUV.

Bacahoji guşnaji rəociho guşnamondaji Germanija

Gustav Klat gultagi rəociji Berlin nə 8 nəca doşt. Muzol mihnəti gadojo-naji har haftagə dar rûzhoji əvəli halta xarç şuda meraft. Digar rûzho heç əvqote tajor karda nəmetavonist, tamomi xonavodeş nonî xuşku xoli mekardand. Ci xele ki inro gazetaji „Frankfurter İsejtung" məəlum mekun-nəd, əlşor vəqtho hamsojaho az haviji in rəociji əvozi girjəjo dodî nəcahoro meşunidand. Bacahoro: „Ona, İşkəmamo guşna"—gultə girjə me-kardand.

Dar oxir, jək nəfari in nəcahoro az guşnəgiro murd. Vəqte ki politisija na haviji in rəociji daromad, dar onço 4 nəfar nəcahoji xelo kojdəgilt to qədri 6 sola nudəgiro joft. Bacaho faqət nərosari nispî nəcaji tənsinat vəzm doştand. Sud pədəru modari nəcahoro cəndin sola nə turma hukm kard.

In dar vəqthoji oxirin hodisəji du-jumast, ki sudi Germanija pədəru modarhoro nərojî nəcahoşonro xürən-da nətavonistənəşon çəzo medihad. Banəzdikiho dar Berlin Juneman gul-tagi nəkorro nərojî in ki az sənaəi mekunəd".

Zûr şudani harakati komunisti dar mamlakat-hoji Amerikaji lotini

Donişmandi məşhuri Amerikaji lo-tini Kartlon Bils dar məqolaji nə zurnali amerikagiji „Kerrent istori" cop kardəgə əhvoli iqtisodi va si-josiji mamlakathoji Amerikaji lotinîro nəvisə, dar in mamlakatho zûr şudə raftani harakati komunistîro nişon medihad:

„Dar Kuba bəədi sərnagun şu-dani Məcadə,—məğğjəd Bils,—şu-morişt komunistho rûz to rûz zi-jod şudə istodəst. Təşkilothoji zûr-tarini profsojuzi dar tahti rahəariji onho meəəşand. Harakati komu-nisti dar Kosta-Rik təşkil gəştə is-todəst. Dar Kolumbija dar korəm-zorhoji xorîçho korpartəvihoji rə-nəociho xoçəgiji qisloq dar tahti rahəariji komunistho guzəştə istə-din. Dar Peru komunistho xususən dar tərəfi çənuni məmlakət pozi-tsijahojî zûr dorənd, onho nə kor-partəvîji nə nəzdikiho rəociho-hoji rahi ohan kardəgəşon rahəari kar-dand.

Dar Cili həm harakati komunisti zûr hast. Dar Urugvəj va Brazilija jacejkahoji zəri komunisti mavçud hastand".

Bils nərosari in, lerori saxti dar Amerikaji lotini nə muqəəbili komu-nistho şudə istodəgino nişon medi-had.

Dar əlşortərini in məmlakatho kompartija rustî kor mekunəd. „Dar Meksika komunist sudan,—məğğjəd Bils,—in jəənə hama vəqt xətərî i sudu taliş nə katorgə nədərqə ş dəəro nə kala giriftan hast". Dar Si-vador hukumati Martines candin b zor inqilonchoro kuştəst.

Az rûji məəlumoti rəsmiji mləisi korhoji xorîçî Argentina, dar muda-s. 1933 dar Argentina 100 hazor ki munist axvoq kardə şudəgi hastand.

Dar Brazilija hozir qonuni „əex-tərîji milîro muhofizat kardan" parlament guzəştə istodəst, ki in qə-nun nərojî harakathoji inqilonî çəzo saxt dodənro peşnini kardəgi meə-şad.

Bə munəsibəti in projekti qonu-nə muromadanəş, məlumoti Brazilija rə şudə istodəni harakati inqilonîro n-son doda istodəst. Ministərstvoji hə-əiji Brazilija nənəz iki cunin xəənə-cop kardə məğğjəd, ki „dar nəticə-ə rafta zûr şudəni propagandaji kə-munisti axvoqi rəociho dərjoji vəj-ron şudə istodəst.

Bə nəzdiki dar haviji ministri da-joji Brazilija „zinda əod komunizm —gultagi lozunə əoromad. Palitsi-nərojî in kor 24 mətrosro avoq kə-Hamçunin rəociho dərjojîji hav-ministro qərovuli mekardagi pəto-nə əəmal nə pəjdo şudəni in lozun-manəjət nərəsondəgəşonro gulta-tavonistəgəşon əvoq karda şudənd.

(Informatsijaji məxsusi „Pravda").

Niholhoji paxta rûjiş karda istodin

QARADARJO. Kolxozi „Mih-nat" ki on kiştu kori nəhoriro 28-umi aprel nə 100 protsent ta-mom karda, 30 gektar paxta koridagi hast, niholhoji paxtaji on xelo nəqz rûjiş karda istodin. Sifati niholhoji rûjiş kar-dagi nəqz hast.

Xususən sifati niholhoji paxtaji z